

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Облік та контроль фінансових результатів діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Проектно-монтажна компанія ЗЕВС»

Виконавець:

Студентка ЦЗФН

Карпова Владислава Костянтинівна

_____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Бойко Ольга Станіславівна

_____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Фінансові результати займають важливе місце в обліку та управлінні будь-якого підприємства. Управлінський персонал великих акціонерних підприємств зазвичай уникає негативних показників прибутку, оскільки ціни на акції як правило падають навіть при невеликих від'ємних коливаннях прибутку. Крім того, спостерігається позитивна реакція з боку ринків капіталу при дотриманні контрольних показників прибутку.

Як система показників, фінансові результати становлять інтерес для приватних підприємств в особах власників бізнесу, менеджерів вищої ланки управління, робітників підприємства, контрагентів, фінансових установ, держави. Їх зацікавленість зумовлена участю у діяльності підприємства прямо чи опосередковано через дивіденди, бонуси, премії.

Діюча в Україні методика відображення фінансових результатів діяльності комерційних підприємств в бухгалтерському обліку та надання даної інформації у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний капітал) регламентується значною кількістю нормативно-правових актів. Сучасне активне реформування облікового законодавства супроводжується внесенням змін та доповнень до діючої правової бази з метою її удосконалення. Проте, донині існує ряд невідповідностей між окремими нормами.

Проблемним питанням обліку та контролю фінансових результатів діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання приділяється достатня увага у працях таких вітчизняних вчених, як Ф.Ф. Бутинець, Г.В. Чижевська, М.В. Кужельний, С.О. Левицька, О.М. Ромашко, П.М. Сук, Н.М. Ткаченко та інших. Актуальність теми також визначається тим, що процеси гармонізації та стандартизації обліку й фінансової звітності в Україні ще не закінчені і відповідно багато проблемних аспектів все ще залишаються невирішеними.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування та дослідження теоретичних та практичних особливостей організації обліку і контролю фінансових результатів діяльності підприємства, розробка рекомендацій з удосконалення їх організації та здійснення.

Відповідно до мети роботи були поставлені та вирішені наступні **завдання**:

- вивчення економічної сутності фінансових результатів в історичному аспекті;
- дослідження фінансових результатів в контексті вітчизняної та міжнародної практики обліку;
- визначення дискусійних питань обліку фінансових результатів;
- наведення загальної організаційної характеристики підприємства;
- визначення особливостей обліку доходів, витрат та фінансових результатів на підприємстві;
- надання рекомендацій з удосконалення діючої практики обліку фінансових результатів ТОВ «Проектно-монтажна компанія «Зевс»;
- дослідження стану та напрямків удосконалення контролю за формуванням фінансових результатів на підприємстві;

- проведення аналізу фінансових результатів ТОВ «Проектно-монтажна компанія «Зевс»;
- розробка економіко-математичної моделі для подальшого ефективного управління фінансовими результатами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку та контролю доходів та фінансових результатів.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних і методичних питань, пов'язаних з організацією обліку та контролю операцій по формуванню фінансових результатів ТОВ «Проектно-монтажна компанія» ЗЕВС».

Методи дослідження. З метою реалізації поставлених у кваліфікаційній роботі завдань було використано наступні методи дослідження: групування і порівняння, спостереження; абстрактно-логічний, конкретизування; аналіз і синтез, аналогій та моделювання. При вивченні теоретичних засад обліку зокрема застосовано загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції; при аналізі діяльності підприємства та ефективності діяльності використовувалися способи та прийоми фінансового і економічного аналізу. Для обробки, аналізу і реєстрації інформації в роботі використовувалися засоби Microsoft Excel і Microsoft Word.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчо-нормативні та інструктивні документи України, пов'язані з діяльністю підприємств, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, періодична наукова фахова література з проблем обліку контролю та економічного аналізу фінансових результатів, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів. Емпіричну базу дослідження становили показники статистичної та фінансової звітності підприємства, яке досліджувалося, періодичні видання, дані мережі Інтернет.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ»** розглянуто економічну сутність фінансових результатів в історичному аспекті, досліджено фінансові результати, доходи та витрати в контексті вітчизняної та міжнародної практики, визначено дискусійні питання обліку фінансових результатів.

У другому розділі **«ДЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРАКЛАДІ ТОВ «ПРОЕКТНО-МОНТАЖНА КОМПАНІЯ «ЗЕВС»** наведено загальну організаційно-економічну характеристику підприємства, проаналізовано порядок відображення доходів та витрат і формування фінансових результатів, розглянуто первинні документи, регістри синтетичного та аналітичного обліку досліджуваного підприємства, а також фінансову звітність. Розроблено ряд рекомендацій, щодо поліпшення обліку операцій з формування доходів, витрат та фінансових результатів у ТОВ «ПМК «Зевс».

У третьому розділі **«ТЕОРІЯ ТА ДЮЧА ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПРОЕКТНО-МОНТАЖНА КОМПАНІЯ «ЗЕВС»** визначено методику внутрішнього контролю

операцій на підприємстві, проведено аналіз доходів, витрат та результатів діяльності ТОВ «ПМК «Зевс», розроблено на підставі математичного моделювання шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено узагальнення теоретичних положень та дослідження діючої практики обліку та контролю фінансових результатів.

Фінансові результати є предметом дослідження багатьох економістів, більшість яких вбачають їх у вигляді прибутку або збитку або прирості чи зменшенні капіталу.

Достовірність формування фінансових результатів є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база. У бухгалтерському обліку доходи відображають у сумі справедливої вартості активів одержаних або таких, які підлягають отриманню.

Методика обліку на підприємстві в багатьох аспектах визначається обліковою політикою, яка обирається кожним підприємством самостійно. Необхідність раціональної організації обліку доходів і витрат обумовлена їх важливістю у економічній діяльності підприємства, адже без них неможливе взагалі будь-яке господарювання.

Податкове законодавство ототожнює поняття «фінансові результати» та «прибуток».

Національними стандартами передбачено ширший перелік видів діяльності від яких може бути отримано дохід. Відмінності НП(С)БО та МСФЗ в частині відображення доходів у звітності, зокрема, пов'язані з моментом підписання акту про надання або отримання послуг. Визначення категорії «дохід» у МСФЗ 15 у практичному застосуванні є складним через збільшення кількості пристосувань до оцінок і професійних суджень.

Запровадження МСФЗ 15 впливає на прибутки, оскільки з одного боку збільшиться можливість управління прибутками, в тому числі за оцінками, а з іншого – підвищиться порівнянність виявлених доходів між суб'єктами різних галузей.

Велика кількість користувачів з різними інтересами і інформаційними запитами вимагає пошуку нових підходів до утворення інформації про фінансові результати і постає необхідність розробки нових підходів до формування бухгалтерської звітності організації, за допомогою яких можливо задовільнити інтереси користувачів і інформації, необхідній для вирішення різного роду завдань.

Дослідження практики обліку фінансових результатів здійснено на підставі даним ТОВ «Проектно-монтажна компанія «Зевс».

У структурі активів більше 85% складають оборотні активи, при чому джерелами формування активів на 95% є зобов'язання, а отже у підприємства спостерігається велика залежність від зовнішніх кредиторів. Підприємство в цілому є прибутковим, але за 2020 рік сума чистого прибутку значно зменшилася. Це пов'язано зі збільшенням витрат у розрахунок на 1 грн. реалізованих послуг. Чиста

рентабельність діяльності у 2020 році складає 0,5%. Найбільшу частку доходів та витрат складають доходи та собівартість реалізованих послуг.

Ознайомившись з діючою системою обліку та після ретельного аналізу фінансових результатів підприємства за останні три роки дійшли наступних висновків: На підприємстві діє затверджена облікова політика. Детально проаналізовано документообіг підприємства як елемент облікової політики, на підставі якого формується фінансова звітність. Під час виконання поставлених завдань було розглянуто типові форми первинних документів, на підставі яких відображаються доходи підприємства.

Для уникнення неефективних і нераціональних витрат необхідно проводити функціонально-вартісний аналіз – комплексний системний аналіз діяльності підприємства, його складових (технічних і технологічних, маркетингових, фінансових, збутових підрозділів, управлінських функцій).

Для оптимізації витрат виробництва і реалізації продукції на підприємстві варто розробити загальну концепцію (програму), що повинна щорічно коректуватися з обліком обставин, що змінилися на підприємстві.

Підприємство забезпечує вірний розрахунок та достовірну оцінку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності; розмежування витрат, доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною ознакою, надання повної та достовірної інформації про витрати й доходи діяльності у різних видах звітності проте в обліку існують певні невідповідності.

Перша група недоліків відноситься до положень облікової політики, затвердженої на 2021 рік:

- наводиться застарілий вартісний критерій для визначення основних засобів, що може привести до невірному представлення об'єктів основних засобів та викривлення витрат;

- не передбачено створення резервів на оплату відпусток та резерву під очікувані кредитні збитки, що може спричинити значні коливання витрат під час нарахування відпусток та списання безнадійної дебіторської заборгованості;

- не проведено розподілення конкретних видів виробничих витрат на постійні та змінні, що унеможлиблює контроль за дотриманням рівня витрат;

Друга група недоліків стосується порушень відображення операцій в обліку:

- відсутність графіку документообороту;

- відображення доходів по операційній оренді у складі 703 рахунку «Дохід від реалізації робіт та послуг» замість рахунку 713 «Доходи від операційної оренди активів»

Також ТОВ «ПМК Зевс» було надано загальні рекомендації для покращення облікового процесу:

Проводити комплексний системний функціонально-вартісний аналіз діяльності підприємства та всіх його складових з оцінкою ефективності використання витрат на реалізацію кожної з функцій з метою виявлення неефективних і нераціональних витрат, існуючих внутрішніх резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Використовувати бюджетування для одержання об'єктивної інформації про прибутковість кожного підрозділу, продукту й клієнта підприємства в режимі реального часу для прийняття зважених управлінських рішень в управлінні фінансовими результатами.

З метою оперативного виявлення факторів зниження витрат, зростання доходів, а також відповідальності за виниклі несприятливі відхилення необхідно розробляти деталізовані звіти по кожному виду витрат, які дають уявлення про фактичні витрати, а також можливі відхилення фактичних показників від нормативних.

Карантинні обмеження та суттєве падіння чистого прибутку у 2020 році вимагають пошуку шляхів оптимізації витрат під час обмеженого функціонування. Серед можливих заходів щодо зменшення витрат є використання виробничого методу нарахування амортизації, який дозволить не нараховувати амортизаційні витрати по виробничому обладнанню, яке тимчасово не використовується та вплине на прибутковість.

Для покращення обліку фінансових результатів підприємству варто розмежувати облік фінансових результатів за видами операційної діяльності (основна та інша операційна) та передбачити наявність аналітичних субрахунків до рахунку 791 «Фінансові результат від операційної діяльності» 7911 Результат основної діяльності та 7912 Результат іншої операційної діяльності.

Усунення у практичній діяльності визначених недоліків сприятиме подальшому вдосконаленню обліку фінансових результатів діяльності.

АНОТАЦІЯ

Карпова В.К. «Облік та контроль фінансових результатів діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Проектно-монтажна компанія ЗЕВС»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит» –
(шифр та назва спеціальності) (назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю фінансових результатів діяльності підприємства, методика та організація обліку і внутрішнього контролю у ТОВ «Проектно-монтажна компанія ЗЕВС»

Проаналізовано економічну сутність дефініції «фінансові результати», визначено класифікацію фінансових результатів, проблемні питання обліку доходів, витрат та фінансових результатів, практику відображення інформації про доходи, витрати та фінансові результати в ТОВ «ПМК «Зевс», проведено аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства, визначено шляхи удосконалення обліку та контролю, побудовано економічну модель.

Запропоновано удосконалити облікову політику, проводити функціонально-вартісний аналіз з метою виявлення неефективних і нераціональних витрат, розподілити витрати на постійні та змінні, змінити метод нарахування амортизації для виробничого обладнання, розмежувати фінансовий результат за видами операційної діяльності.

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, рентабельність, облік, контроль.

ANNOTATION

Karpova V. «Accounting and control of financial results of the enterprise by the example of Design and Assembly Company ZEUS LLC»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

071 «Accounting and Taxation» under the master's program «Accounting and Audit». –

(code and name of the specialty)

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2021.

The work deals with the theoretical aspects of accounting and control of income and income summary, methodology and organization of accounting and internal control at Design and Assembly Company ZEUS LLC

Author analysis the economic essence of the definition of "income summary", determines the classification of income summaries, problematic issues of accounting for income, expenses and financial results, the practice of displaying information on income, expenses and financial results in Design and Assembly Company ZEUS LLC, analyzes financial and economic activities of the enterprise, identifies ways to improve accounting and control, constructs an economical model.

It was proposed to improve the accounting policy, conduct functional-cost analysis to identify inefficient and irrational costs, divide the costs into fixed and variable, change the method of depreciation for production equipment, differentiate the financial result by type of operating activities.

Keywords: income summary, revenues, expenses, profit, profitability accounting, control